

TAPE NO. 27, SIDE 1

Scotch 290, 1800 ft.

Subject: h3:ŋ khũan nâk

Date	No.	Speed: Time	Subject
5/7/68	15 1/2	7 1/2	Explanation of items used in ceremony (basis:) and of ceremony by Khun Insuan.
"	151	"	End of explanation.
"	152	"	Background noise and conversation.
"	190	"	Atcan h3:ŋ Khũan
"	896	"	End of chant.
"	896	"	Background.
"	919	"	Continued
"	921	"	Break
"	939	"	Continued
"	961	"	Break
"	971	"	Continued
"	985	"	Break.
"	995	"	Continued.
"	1015	"	End of tape.

เพ็ 27 5/7/66

Sua

พิธีเรียกขวัญภาค (ที่ว่าการพนาลีท)

(คุณทองดี-คุณเกรียงศักดิ์ บวช)

- คุณอินศวรพูด ไช้ใส่ตามหลักเราเอาทำอะไร มีไช้ มีกล้วย มีขนม
- อาจารย์ที่เรียกขวัญภาค ความหลักมันบอกว่าช่วงที่มากินนั้นะ ขวัญ 32 ขวัญ ที่จะมากินข้าวกินไช้
- อินศวร มันเพื่อประสงค์อะไร ไช้ตามหลักมันเป็นอาหารที่บริสุทธิ์ที่อยู่บนนั้น
- อาจารย์โคทย์ เป็นไช้ที่ต้มแล้วหรือเปล่าครับ
- อินศวร ไช้เป็นอาหารที่บริสุทธิ์ไม่เจือปนด้วยโรคภัยไข้เจ็บต่างๆเข้าอยู่ในเปลือกนั้น เมื่อเรา
- เรียกขวัญ-ขวัญนั้นมันอาจจะไปตกใจที่คนนั้น เมื่อเรียกขวัญมาแล้ว อาหารที่อยู่ในนั้นมันบริสุทธิ์ไม่มีสิ่งใดเจือปน
- อาจารย์โคทย์ เมื่อพิธีเสร็จแล้วแกะไช้कुข้างในหรือเปล่าครับ
- อินศวร ไม่อย่างนั้น ถ้าอย่างนั้นเขาเรียกว่าผี ไช้ดิบเมื่อแกะไช้कुแล้วเราจะมองดูในไช้ จึงเห็น
- ว่าหมอตำนายทายาทกันว่าจะถูกผีที่คนนั้น จะคิดผีที่คนนั้น ถูกในหนอง ผีต้นไม้ ผีในน้ำมันจะบอกลักษณะอย่างใด
- หมอที่เขาชำนาญเขาจะบอกว่าถูกที่คนนั้นคนนี้ อันนั้นเรียกผีที่มาสิงอยู่ในตัวคนนั้น อันนั้นเรียกผีที่อยู่ในตัวมันมาถูก
- ที่อื่นที่ไว้ต้มให้สุกแล้ว คนที่เขาเรียกขวัญออกจากตัวไป บางทีบวชมันอาจจะตกใจ ตีใจมาก บางทีก็คำนึงถึง
- ว่าเราเคยไปที่นั้น หมู่บ้านที่อาจจะไปติดผู้หญิงมา เรียกขวัญมาอย่าให้ไปติดเขาเนมันไปทำนองนี้ ให้เข้ามา
- อยู่ในขวัญนี้เรียกขวัญนี้มาเพื่อจะทำการอุปสมบทให้เป็นผู้บริสุทธิ์ ขวัญนั้นให้มันเป็นบริสุทธิ์อย่าให้ไปหลงและมัว
- เมาที่อื่นว่าอย่างนั้น ตามหลักเขาเป็นมินรูปนั้น แล้วทีนี้เมื่อมาแล้วถึงมี กล้วยเป็นอาหาร ไช้อาหารบริสุทธิ์ ข้าว
- มีขนม มีหมากขาวเอเซียพวกนี้ชอบกิน หมากพลู บุหรี่ ทีนี้เมื่อมากินถึงเหล่านี้ คนนั้นจะได้มาชมดอกไม้กินทุกอย่าง
- ที่คนเรามักกลิ่นหอมชวนชื่นชมยินดีที่เข้ามาอยู่ (ขวัญที่มาแล้วมันจะมาอยู่ในตัวของตัวเอง จิตใจที่เป็นขวัญแฝงออก
- ไปเหมือนเจตुकที่ออกไปจากกายของตัวเอ็ง อย่าไ้ไปหลงมัวเมาจากที่อื่นเรียกอันนั้นเข้ามาหา แล้วก็กล่อม
- ขวัญ)คนที่จะบวชให้รู้ว่า รู้จักว่าในการบวชนั้น เพื่อให้รู้จักคุณอภิคารมาตา ไ้เรียกลูกมานั้นโดยที่ยังมารคามีต้อง
- เริ่มแรกแต่แพทอง อาเจียรไม่สบาย อุตสาหักินอาหารที่มันไม่เป็นอันตรายต่อบุตรที่อยู่ในท้อง ของร้อนกินไม่ได้
- เค็มมากกินไม่ได้ เย็นมากกินไม่ได้ ตามปฏิสนธิของผู้ที่มาบวชนี้ ให้รู้ลึกว่าการที่คนเอ็งจะยกคนเอ็งไปบวชใน
- พระพุทธศาสนาอยากจะให้ตัวเอ็งเป็นบุญเป็นกุศลและนำไปในทางศาสนา คือ การบวชนั้นเป็นการโปรด (พ่อแม่)
- อาจารย์โคทย์ มีข้าวต้ม
- อินศวร มีขนม ข้าวต้มโบราณตามหลักให้มันเป็นอย่างนี้จึงเอาไปใส่ นี้เรียกว่าขันขวัญ ทั้งหมด
- มีเป็นคูปา ไม่ควรรีให้มัวว่างเปล่าให้มันเป็นคูปา
- อาจารย์โคทย์ ฉ่างนี้ไช้สำหรับมัดมือ

อินศวร   ฝ่ายเมื่อเรียกขวัญมาแล้วยิ่งตัวกลัวจะหนีให้ผู้เข่าผู้แก้มือไว้ เพื่อให้ขวัญได้อยู่ด้วย
 อย่าได้หลงไปมัวเมาของคนนั้นของคนนี้อยู่กับตัวอย่าไปไหน จึงมีอาจารย์ให้เป็นผู้ผูกก่อน และนำค้ววงศาตนา
 ญาติผู้เข่าผู้แก้มือไว้ เพราะผู้เข่าผู้แก้มือไว้จะต้องมีขวัญเล็กๆที่จะไปให้อยู่กับเนื้อกับตัวอย่างครบมาแล้วเหมือนกับพ่อแม่
 หรือปู่ ย่า ตา ยาย มาพูดว่า ให้อยู่ดีๆเถอะ อย่าไปที่ไหน เป็นลักษณะอย่างนั้น จึงเป็นการ เป็นพิธีเรียกขวัญ
 อาจารย์โคต   ที่นี้ บายศรีนี้เรียกว่าอะไร

อินศวร   บายศรีนี้ อันอย่างนี้เป็นการผูกเพื่อให้สิ่งเหล่านั้นอยู่มั่นคงเท่านั้นเอง ไม่ได้หมายความว่า
 อย่างอื่น ส่วนฝ่ายผูกมือที่ขอบไซ้ ฝ่ายขวาไม่ต้องไซ้ดี แสดงถึงความบริสุทธิ์ของจิตใจของคนเรา เมื่อมาอยู่แล้ว
 มีความบริสุทธิ์- ความบริสุทธิ์ก็คือความขาวสะอาด มันจะกลับกันว่าถ้าเป็นฝ่ายคำแสดงว่าจิตใจดำ จึงเอาฝ่าย
 ขาวนี้มาเป็นฝ่ายอันบริสุทธิ์ที่ใหญ่ลักษณะมันเป็นอย่างนั้น ที่นี้ลักษณะคอก คอกไก่ที่มีกลิ่นหอม ตามหลักของคนเรา
 แล้วจะมีความเข้าใจว่า กลิ่นหอมมันเป็นสิ่งที่พึงพอใจของมนุษย์ทุกคน เพราะฉะนั้นขวัญที่หนีไปอยู่ที่อื่นนั้น อาจารย์
 เรียกขวัญให้มาสูในตัว ก็จะทำให้รู้ว่าอันนี้เป็นกลิ่นหอมที่ชวนให้มาสูได้ ไปชวนกลิ่นหอมจากที่อื่น อย่างหนุ่มๆไปหลง
 ผู้หญิง ให้มาหลงอยู่ในที่ของตัวเองจึงเป็นเรื่องคอกให้มาหลักเป็นอย่างนี้ ไช้นี้ก็ถือว่าทำพิธีอย่างนี้ ถือว่าเหมือน
 คังของที่ไม่มีชีวิต จึงได้เรียกเข้ามาสูขวัญนี้มากินอาหารที่อันบริสุทธิ์ไม่เกี่ยวกับชีวิตของสัตว์ ที่นี้เราไม่คำนึงถึง
 ว่าไช้จะมีชีวิตหรือไม่ ส่วนอาหารนั้นก็สำเร็จมาแล้ว จึงให้เรียกเข้ามาสูอาหารนี้ เมื่อมีอาหารก็มาสูที่คอกแล้ว
 เหมือนคนเราเคล็ดไปอยู่ที่อื่น ลูกเข่ากลับมาหาพ่อแม่ก็เอาอาหารมาให้ เครื่องนุ่งห่มของกินของใช้ เครื่องของ
 หอมต่างๆ ตามหลักกรรมคาถาทั่วไป เราก็คงชอบสิ่งที่เป็นของหอมชื่นชมอารมณ์ของตัวเองให้ดีขึ้น เป็นพิธีเรียกขวัญ
 ต่างๆนั้นมันเกิดขึ้นมา ลักษณะมันเป็นอย่างนี้ อันนี้ทำให้เป็นพิธีรีตองของลัทธิของคนทั้งหลายที่จะคอยดูแลกันเท่าที่
 อธิบาย แล้วก็ให้อาจารย์เป็นผู้เรียกขวัญคอก

อาจารย์เรียกขวัญ   เรียกขวัญภาคเป็นภาษาพื้นเมืองจนจบ

Calling of the Khwän of Mrs. Thngydii and Kriangsak, candidates
for ordination

Ritual held at Phinaisit Co. Office, Mae Sariang, 5/VII/78

[Before the ritual began, I interviewed Mr. Insuan, who was present, about the items used in the ritual. Initially, the a:ca:n also added a comment. I have not taken significant information & have not transcribed everything.]

Insuan: According to custom (NÖN), an egg is placed (on the bai ri), together with bananas and sweets (YKÖ).

A:ca:n: According to custom, it is said that there are 32 khwän who come to eat the rice and egg.

Insuan: The egg is a pure food, ^{whose shell prevents} ~~being that not containing any disease, danger, anything~~ (causing) disease, danger, fever or pain from entering, . . .

EPK: When the ritual is over, is the egg peeled and the inside examined?

Insuan: It is not like that for if it were, ^{it} ~~it~~ would be called phi:. A new egg (ti:ri:u) ~~which is open to peck and it~~. A pan (nao ri:kro) examines the inside of a new egg and says whether or not a person has been attacked by a phi: which he has offended . . .

^{The khwän of} ~~the~~ The egg is boiled (in the cooking of the khwän ritual). ^{The person whose} khwän is called may have pleased his body. Sometimes (the purpose) of ordination has frightened it or made it too happy. Perhaps it thinks of a place where it has ~~before~~ been previously. (Since the candidate) is a youth, perhaps his khwän has become attached to a girl. . . . The khwän is called in order that (in the ordination, the candidate) will be a pure person, . . .

When the khwän comes, the bananas are its food, the egg ~~is~~ a pure food. There is also rice, bread (YKÖ), betel . . . and areca leaves, tobacco (YKÖ), . . .

Insuan (cont.) Duo (khwän) (A16 K16) ^{be asked to} will come to admire the flowers and eat everything ~~(the flowers)~~ which to us has ~~the~~ pleasant smell, ~~enticing me to come~~, . . . The candidate for ordination must remember that ~~indeed~~ he is being ordained in order to know (i.e., repay) the virtues of his parents who have called him their child ever since his mother became pregnant, suffering morning sickness, endeavoring to eat only those foods which would not be dangerous to her child in her ~~the~~ womb, (she) did not eat things or ~~the too salty foods or food too~~ foods too salty or too spicy. According to the rebirth (pāṭhisānāthi) ^(skhu) of the candidate, one ~~must~~ feels that one should take oneself ~~and~~ and be ordained in the religion. One must have oneself the merit and to take oneself to be ordained in order to show expansion (for one's parents).

Insuan People since old times have had the custom of placing meat (VH2) and in what is called a string. Everything is placed in pairs . . .

CEK: What is this string used for?

Insuan: This string — when the khwän has been called, it might still be afraid and flee; thus, the khwän, ^{getting it to remain,} the elders ~~to~~ secure ~~it~~ by tying it (with these strings), (this) prevents the khwän from being captured (S11 U7) by the person or that and stays with (the correct person) and does not go anywhere. Then, it is the acc'n who is the first to tie (the string) and who leads the relatives and elders . . .

CEK: What is ba:i si: called here?

Insuan: This ba:i si: here is used to keep secure these things, . . . ~~As for the~~ (and that is all) . . . As for the string, it must be white, not colored. (This whiteness) means purity of our hearts/minds (ān /ā) . . . Purity is whiteness and cleanness. ~~It is~~ . . . The characteristics of plumer, whatever flowers, are that (they are) ~~the~~ sweet-smelling, so is our custom. One understands that these sweet smells are a ~~refuge~~ refuge ^{refuge} for all humans. Thus, the khwän which has

Insean (cont.) Pled elsewhere, The rice ^{who} calls it to return to the body knows that it will be
 enticed by the sweet smell. . . . just as a youth will go after a young girl. . . .

This egg, it is believed that in making this ritual it is like something that has no
 life. Thus, the khwan is invited to come eat the purest food, i.e., food that
 does not require the taking of life of any animal. For this, we don't think about
 whether the egg has life or not. . . . (The food must be good ~~for~~ ~~just~~ ~~and~~ ~~the~~)

This is just like a person who has been far ~~away~~ away elsewhere and returns to
 look for his parents, he brings ~~for~~ good food to bring to them. . . .